

ΑΙ ΦΥΛΑΚΑΙ ΤΗΣ ΙΣΠΑΝΙΑΣ.

Ο Ισπανὸς ὁ περιηγούμενος τὴν Ἀγγλίαν, πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ σπουδάσῃ τὰ ἔθιμα τοῦ τόπου, οὐδεμίαν θὰ λάβῃ πληροφορίαν περὶ τοῦ ἑθνικοῦ χαρακτῆρος ἢν ἐπισκεψθῇ πρότυπον φυλακῆν· Ήλα ἴδη μόνον τὴν ἄκραν τάξιν καὶ τὴν ισχὺν, τὸν ἀγροτικὸν χωρικὸν, τὸν δεξιὸν ἐργάτην καὶ τὸν νοήμονα ἐμπορευόμενον καταστάντας μηχανᾶς, ποιοῦντας πύον ἐκ παλαιῶν σχοινίων ἢ ἄλλως ἐργαζομένους ἀσκόπως· Ήλα ἴδη τὸν ἐργάτην καλούμενον πρῶτον ἡδη ἐπὶ ζωῆς του ἀριθμὸν 1, τὸν κομψὸν τζέντλεμαρ ἀρ. 2, ἐνῷ ἡ βάναυσος στολὴ τῆς φυλακῆς, ἣν πάντες φέρουσιν, οὐδεμίαν θὰ τῷ δεῖξωσι διαφορὰν τῶν διαφόρων τάξεων τῆς κοινωνίας.

Εἰς Ισπανίαν, δησου πρὸς τὴν ἀγρία ὁ πωσοῦν ἐλευθερίᾳ καὶ τῷ πρὸς τοὺς αὐθρώπους σεβασμῷ ὑφίσταται καὶ τυραννία ὑπερβολική, τὸ πρᾶγμα ἔχει ἄλλως. Ἐν τῇ Ισπανίᾳ φυλακῆ ἔκαστος φυλακισμένος φέρει τὸ ἐνδυματίαν εἰςεργόμενος καὶ ὅπερ ἔν γένει δεικνύει τὴν ἐπαρχίαν, ἔξ ής κατάγεται, καὶ βεβαίως τὴν κοινωνικὴν του τάξιν· καλεῖται δὲ μὲ τὸ σύνηθες ὄνομά του καὶ δύναται νὰ πράξῃ διτι θέλει — νὰ ἐργασθῇ, νὰ παίξῃ ἢ νὰ κοιμηθῇ.

Τρία εἶδη φυλακῶν ὑπάρχουσιν ἐν Ισπανίᾳ· Ίον ἡ μικρὰ τῶν κρατουμένων φυλακῆ· Ζον ἡ συνήθης φυλακῆ, ἐν ἥ κρατοῦνται οἱ εἰς βραχυπροθέσμους ποινάς καταδεδικασμένοι· Ζον ἡ μεγάλη φυλακῆ, ἡ δεσμωτήριον ἐνῷ στενῶς φυλάσσονται καὶ ἐπιτηροῦνται οἱ εἰς μεγάλας καταδικασθέντες ποινάς. Εἰς τὴν τελευταῖαν οἱ δεσμῶται ἐργάζονται ἔχοντες ἀλύσεις καὶ ἀσχολοῦνται εἰς τὴν κατασκευὴν ὅδῶν καὶ φρουρῶν. Τινὲς εἰσὶ καταδεδικασμένοι εἰς δεκαπενταετῆ δεσμά.

Εἰς τὸ δεσμωτήριον ἡ πειθαρχία εἶναι αὐστηρότερα· τὰ ἐνδύματα εἰσὶ τὰ φυλακῆς καὶ οἱ εἰς καταναγκαστικὰ ἐργα καὶ ἵστην μερίδαι τροφῆς καταδεδικασμένοι ἀποβάλλουσι μέγα μέρος τοῦ ἑθνικοῦ χαρακτῆ-

ρός των· διὸ ἐνταῦθα πρῶτον περὶ τῆς κοινῆς φυλακῆς θ' ἀναφέρωμεν.

Ἡ φυλακὴ, ἡτις ἀλλοτε ἦν μοναστήριον, εἶναι μεγάλη τετράγωνος καὶ λίθινος οἰκοδομητὸς μὲ τρεῖς δροφᾶς, ἔχουσα εὐρύχωρον προαύλιον, οὖ δικρόδιος σύσκιος κῆπος χωρισμένει ὡς πεζίπατος. Δέος στρατιώται τοῦ πεζικοῦ, διεσταυρωμένας ἔχοντες τὰς λόγχας, φυλάττουσιν ἔξω καὶ δύο ἄλλοι εἰς τὸ ἐσωτερικόν. Πλησίον τῆς θύρας καὶ ἐντὸς αὐτῆς τῆς φυλακῆς ὑπάρχει φυλακεῖον ἐνῷ πέντε στρατιώται καὶ εἰς λοχίας περιφέρονται ἀργοὶ ἡ γράφουσιν ἐπὶ πρανῶν τραπέζων, χρησιμευούσων συγχρόνως ὡς κλινῶν καὶ γραφείων εἰς τοὺς Ισπανούς στρατιώτας.

Εἰσελθόντες εἰς τὸ προαύλιον, δῆπου εἰτέδυεν ὁ ἥλιος, εἰδομεν περὶ τοὺς τριάκοντα νέους καθαρῶς ἐνδεδυμένους καὶ μειδεῶντας, φέροντας δὲ τὰ συνήθη φορέματά των. Τινὲς περιεπάτουν τῆδε κακτῖσε, καπνίζοντες, ἄλλοι δὲ, ἐστηριγμένοι ἐπὶ τοῦ τοίχου, συνωμέλουν ἐκθύρως. Ἐκεῖ ὑπάρχειν ὁ χωρικὸς ἀγρότης, οὖ τὸ κεχρωματισμένον καὶ περὶ τὴν κεφαλὴν δεδεμένον μανδύλιον, ἐδείκνυεν ὅτι εἶναι ἐκ Βαλεντίας ἡ Μάγγη· διέπαρυφος τεχνίτης, μὲ τὴν ῥαβδωτὴν γιακέταν καὶ τὸ ῥαβδωτὸν βρακίον, ἐνῷ ἄλλοι, τοῦ καύσωνος ὅντος πνιγηροῦ, ἔρερον μόνον ἔνα ἐκ φλανέλλας ἐπενδύτην καὶ λευκὸν βρακίον.

Τὴν αὐτὴν σχεδὸν στιγμὴν ἡνεύρηθη θύρα καὶ δύο «bastoneros» — δεσμῶται οἰτινες ἐνεκεν τῆς καλῆς διαγωγῆς καὶ τῆς φυσικῆς ισχύος των ἀπολαμβάνονται μικρά τινα προνόμια ἐπὶ τῷ ὅρῳ νὰ ὑπηρετήσωσιν ὡς κλητῆρες ἡ φύλακες εἰς δημόσιον σχολεῖον καὶ νὰ διατηρῶσιν εἶδος πειθαρχίας μεταξὺ τῶν συμπεφυλακισμένων — εἰσῆλθον φέροντες πελώριον λέβητα περιέχοντα ζωμὸν, καὶ ἔθηκαν κατὰ γῆς ἀνευ δὲ σπουδῆς ἡ συγχύσεως ἔκαστος τῶν πεφυλακισμένων ἔτεινε τὸ ξύλινον πινάκιόν του. Ήνα λάβη τὴν μερίδα του, οὗσαν ἀρχετὰ σφύδην· Ο Ισπανὸς τῆς κατωτέρας τάξεως ἔχει καλὴν ὅρεξιν πίνει μόνον ὅδωρ, ἀλλ' ἡ

ποσότης τῶν ὑπ' αὐτοῦ καταναλισκομένων λαχανικῶν, δεσπρίων καὶ εὐχύμων διπλωτικῶν εἶναι διπλωσοῦν καταπληκτική. Ἡμίσεια λίτρας ἄρτου, πινάκιον ζωμοῦ καὶ μία ἡ δύο λίτραις σταφυλῶν ἀποτελοῦσι γεῦμα κοινότατον.

Ἡ ποιότης τοῦ διανεμομένου ζωμοῦ ἡνδρίστη συνέκειτο δὲ ἀπὸ κοκκινοκολόβουνον, ἀλεμρον, ἐρεβίνθους, τομάτας καὶ τεμάχια χοιρείου λίπους, ὅλα δρῦοῦ ἐβρασμένα. Ὅταν δὲ ἐνεπλήσθησαν ἀπαντα τὰ πινάκια, εἰς τῶν *bastonneros* ἔφερε παροψίδα ἔχουσαν μικρὰ τεμάχια χοιρείου λίπους καὶ διένειμεν εἰς ἔκαστον. Τὸ δέθιμον τοῦτο εἶναι ἐν χρήσει ἐν τοῖς χωρίοις. Ἐγευσάτισα συνεχῶς μὲν οἰκογένειαν ἀλιέως ἡ γεωργοῦ καὶ μετὰ τὸν ζωμὸν ὁ οἰκοδεσπότης ἔγειρετο σοθιαρώς, ἔφερε τὴν καπνίζουσαν χύτραν, ἐντὸς τῆς δποίας εὑρίσκοντο μικρὰ τεμάχια χοιρείου λίπους ἡ ἀλλάντων, καὶ διένειμεν εὔσυνειδότως; Ἰσην μερίδα εἰς ἔκαστον ἡμῶν, ἀρχῆς γινομένης ἀπὸ τῆς συζύγου καὶ τῆς θυγατρός του. Ἡ οἰκογένεια θεωρεῖ ἑαυτὴν προσθεβλημένην ἐὰν, μετὰ τὸν ζωμὸν, ἀπορρίπτῃς τὰ μικρὰ τεμάχια τοῦ λίπους.

Ίδοù δποία τοῖς πεφυλακισμένοις παρέχεται τροφή.

Τὴν πρωταν (εἰς τὰς 11) διείρημένος ζωμὸς μὲν δρῦσιον ἡ φιλέ, ἐναλλάξ, εἴς οὖ διπευλακισμένος λαμβάνει περισσότερον ἡ δσον ἔχει ἀνάγκην 18 οὐγκίας (144 δράμια) καλοῦ ἄρτου καὶ ὅδωρ δσον θέλει. Τὸ ἐσπέρας (εἰς τὰς 5) σαλάτας συγκατιμένην ἀπὸ θρίδικας (μαρούλια), τομάτας, τεμάχια ἄρτου καὶ ωὐμῶν κρομμύων καὶ ἐμβεβλημένην διὰ πολλοῦ ἔλαιου, δέσους καὶ ὅδατος.

Οἱ οἰκογένειαι τῶν καταδεδικασμένων ἔχουσι τὸ δικτύωμα νὰ φέρωσι τούτοις οίχνδηποτε τροφὴν διὸ συνεχῶς βλέπει τις νέας ὥραίας φερούσας εἰς τὸν δυστυχῆ ἐρχετὴν τῶν σταφυλᾶς, πέπονας καὶ σῦκα ἡ γραίας καὶ περιλόπους μητέρας κομιζούσας εἰς τὸ ἀποπλανηθὲν ἀρνίον τοῦ ποιμνίου ἐπώρας, ἄρτον, κτλ. Ὅτεοι πλείστοι τῶν

ἐν τῇ φυλακῇ ταύτη, καὶ τοι κατὰ μέγα μέρος πτωχοὶ, ἔχουσιν ὄπώρας καὶ σιγάρα — τουλάχιστον τέσσαρες ἐπὶ πέντε.

Κατόπιν ἐπεικέφθημεν τὰ δύψηλὰ μέρη.

Ἐκάστη αἴθουσα, ἐν ᾧ κατακλίνονται οἱ πεφυλακισμένοι, ἔχει δύψης ποδῶν 12, πλάτος 14 καὶ μῆκος 24, τὸ δὲ φῶς εἰσήρχετο ἐν αὐτῇ διὰ κιγκλιδωτοῦ παραθύρου, ὅπερ δύμως δὲν εἶχεν οὐδελους. Τὸ ἔδαφος ἡν ἐστρωμένον μὲν πλίνθους, οἱ δὲ τοῖχοι ἦσαν ἀστεστωμένοι. Ἐκαστος δεσμώτης ὀφείλει νὰ φέρῃ τὸ στρῶμα καὶ τὸ ἐφάπλωμά του, ἀπομα δέ τις ἀπαγθῆ εἰς τὴν φυλακὴν πρώτον τῆς οἰκογενείας ἔργον εἶναι νὰ τῷ στείλῃ ταῦτα. Λί αἴθουσαι καλοῦνται κοιτῶνες διαιτῶνται δ' ἐν ἑκάστῃ αὐτῶν δέκα κατάδεκτοι, οἵτινες τὴν πρωταν τυλίσσουσι τὸ χαμαὶ ἡπλωμένον στρῶμά των, ὅπερ τὴν ἡμέραν χρησιμεύει ως ἔδρα, διότι οὐδὲν κάθισμα, οὐδὲν ἄλλο ἐπιπλον ἐπιτρέπεται, ἐκτὸς τῶν ξυλίνων πινακίων καὶ κοχλιαρίων. Πολλοὶ τῶν πεφυλακισμένων μεταφέρουσι τὸ γεῦμα τῶν εἰς τὸν κοιτῶνα καὶ ἔχει τρώγουσι· πολλοὶ δ' ἔχουσιν ἀνηρτημένην εἰκόνα μικρὰν ἀνω τοῦ μέρους, ὅπου εἶναι τὸ στρῶμά των.

Οἱ Ἰσπανοὶ δεσμώται μετὰ κόπου ἀποχωρίζονται τῶν ἐγχειριδίων τῶν καὶ τοι δ' ἐνεργοῦσιν ἔρευναν ἐπ' αὐτῶν, διάκις ὑποπτεύονται δτε ἔχουσι τοιοῦτον δπλον, συνεχῶς κατορθοῦσι νὰ πορίσθωσιν.

Ἡ ἐν ταῖς φυλακαῖς καθαριότης εἶναι καλή.

Οἱ κατάδεκτοι εἰσὶ κατετεταγμένοι ως ἔξτις:

Εἰς μίαν αἴθουσαν εἰσὶ καθειργμένοι δέκα φονεῖς καὶ εἰς ἄλλην δέκα ξέροι, ἢτοι δεσμώται μεταβαίνοντες εἰς τὴν μεγάλην είρκτην καὶ διανυκτερεύοντες εἰς τὴν φυλακὴν τῆς πόλεως, εἰς τὸν ἀφίκεντον δύπλο συνδέαν χωριοφυλάκων· οὗτοι τὴν ἐπιοῦσαν ἀναγκωροῦσι διὰ τὴν εἰσότην, φέροντες ἐπὶ τῶν δικρων τὴν κλίνην τῶν.

Οἱοιοι κατάδεκτοι ἔχουσι τὴν ἀδειαν νὰ περιπατῶσιν εἰς τὰ πρόστοια τῶν ὄροφων, εἰς δὲ κατοικοῦσι, καὶ ἐνίστε, τούτεστι τὰς

ήμέρας καθ' ἃς βλέπουσι τοὺς δικηγόρους των, συναντῶνται ὅλοι εἰς τὸν κῆπον. Ἡ φυλακὴ δὲν δίδει φορέματα. Τὰ ἐπὶ τῶν φυλακιῶν εὑρεσικόμενα χρήματα παραδίδονται εἰς τὸν διοικητὴν τῆς φυλακῆς, διατις ἐγγράφει το ποσὸν εἰς ἐπὶ τούτῳ βιβλίον, ὃ δὲ κατάδικος δύναται νὰ λαμβάνῃ 1 φράγκον τὴν ἡμέραν ἔω; οὐδὲ ἔξαντληθῇ τὸ ποσόν.

Εἰς τὸν δυνάμενον νὰ διατρέψηται ἐξ ἴδιων, παραχωρεῖται, ἐπὶ τῇ αἰτίᾳ του, ἴδιαίτερον δωμάτιον, ὅπερ εἶναι καλλίτερον καὶ μᾶλλον εὐέρον τῶν κοινῶν. Ἡ ἐλευθερία αὗτη δικαιολογεῖ ἀρχαῖον τι λόγιον: «Εἰς νόμος διὰ τὸν πλούσιον καὶ ὄλλος διὰ τὸν πτωχόν.» Καὶ ὅμως φρίττει τις ἀναλογίζομενος τὰς βαναυσολογίας, βλασφημίας, θύρεις καὶ αἰσχρότητας, αἵτινες πλήττουσι τὰ ὡτα ἀνθρώπου συνειδισμένου εἰς χρηστοὺς λόγους, καὶ αἵτινες τόσον συνεγώς ἀκούονται ἐν Ἰσπανίᾳ.

Οὐδεὶς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ φέρῃ οἶνον ή πνευματώδη ποτὰ, ἐκτὸς ἀν διατάξῃ ὁ ἰατρός.

Τὸ νοσοκομεῖον τῆς φυλακῆς, ἣν ἐπεσκέφθημεν, καὶ τοι σκοτεινὸν καὶ ἡττον ἀναπαυτικὸν, περιεῖχεν ἐξ καλὰς κλίνας. Ἡ αἴθουσα ἐφαίνετο καθαρὰ καὶ εὐάρεος, οἱ δὲ δύο νοσοκόμοι φιλάνθρωποι καὶ νοήμονες. Εἰς μόνον ὑπῆργεν ἀσθενής, ὥρατος καὶ μελανοπώγων ἀνήρ, πάσχων ἐκ φλεγμονῆς τοῦ στήθους· οὗτος ηὔχαριστήν ἐκ τῆς ἐπισκέψεώς μας καὶ ἐγερθεὶς ὄλιγον, ὅτε ηὔχηθην αὐτῷ περαστικὰ, Εὔχαριστῷ, εἶπεν· εἴθε δὲ νὰ μὴ ἐνσκήψῃ ἐφ' ὅμᾶς κακόν.

Οἱ ιατρὸς λαμβάνει 125 φράγκα τὸν μῆνα καὶ ἀπισχέπτεται καθ' ἑκάστην τὴν φυλακήν. Ἐγνοεῖται δὲ ὅτι, τοιαύτης γλίσχρου οὕτης τῆς ἀμοιβῆς του, τὰ ίατρικὰ δὲν δίδει αὐτὸς, ἀλλ' ἡ κυβέρνησις.

Οἱ διεικητῆς ἡ ἀρχιδεσμοφύλαξ πληρώνεται 1500 φράγκα ἑτησίως καὶ κατοικεῖ μετὰ τῆς οἰκογενείας του εἰς οἰκίαν καιμένην εἰς τὸν παρίβολον τῆς φυλακῆς. Οἱ ἐξ ἡ ὀκτὼ κλειδοῦχοι πληρόνενται ἀνὰ 1200 φράγκα καὶ ἔχουσιν οἰκημα. Εἰσήλθομεν εἰς

τὴν κατοικίαν ἐνδε τούτων· ἣν δὲ, ὡς καὶ ἡ σύζυγός του, κάλλιστος ἀνθρωπος. Ὁ ιερεὺς ἔργεται τακτικῶς ἀπαξ τῆς ἑνδομάδος, σπανίως ὅμως κηρύσσει τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. Ἐξομολογεῖ τοὺς βουλομένους, ἀλλ' ὄλιγοι τῶν πεφυλακισμένων ἔξομολογοῦνται, καὶ τοι εἰς τὸ στόμα τοῦ Ἰσπανοῦ χωρικοῦ, τοῦ ἐξ ἐνατίκτου πιστοῦ εἰς τὰς παραδόσεις τῶν προγόνων του, ἡ λέξις «Ἀνθρωπος, ὅστις δὲν ἔξομολογεῖται» εἶναι μορφή. Καθ' ὠρισμένας ἐποχὰς δὲ τερεὺς μεταδίδει τὰ ἀγγαντά μυστήρια, ἀλλ' ὄλιγοι μεταλαμβάνουσιν. Ἐν Ἰσπανίᾳ ἡ Ἐκκλησία διατάσσει αὐστηρῶς τὴν ἔξομολόγησιν καὶ μετάληψιν τούλαχιστον ἀπαξ τοῦ ἔτους καὶ ἐπιβάλλει εἰς τοὺς οἰκοδεσπότας νὰ προσέχωσιν ὅπως οἱ ὑπηρέται των ἐκτελῶσι πιστῶς τὰ θρησκευτικά των ταῦτα καθήκοντα· ἀλλ' ἐν τῇ φυλακῇ οὐδεὶς ἔξαναγκάζεται νὰ ἔξομολογηθῇ.

Ἐπεσκέφθημεν καὶ τὸ μαγειρεῖον, τὸ δωμάτιον τοῦ δικαστοῦ, τοῦ ἀνακρίνοντος τοὺς πεφυλακισμένους, καὶ τὸν κοιτῶνα, ὃπου ἐφυλάσσοντο οἱ τέσσαρες βαρυποινίται. Ὁ τὰς κλεῖδας τούτου κρατῶν μαζὶ εἶπε: «Θὰ τίπτε ἡδη τέσσαρας ἀνθρώπους, ὃν ἡ δουλειὰ εἶγαι βρώμια, διότι ἐφόνευσαν.»

Ἐπερίμενον νὰ ἴδω τὸν ἀγενῆ τύπον τοῦ κακούργου, τὸν τόσον κοινὸν ἐν Ἀγγλίᾳ μεταξὺ τῶν διαπραττόντων τοιαῦτα κακουργήματα· διὸ ἐπεπλάγην ἴδων, ἀμα εἰσῆλθον, τέσσαρας νέοις, ἔχοντας φαιδρὸν πρόσωπον καὶ σύντας καθαρῶς ἐνδεδυμένους· οὗτοι μὲν ἔχαιρετισαν ἐρασμίως μειδιῶντες καὶ ἔλαθον ἐπιχαρίτως τὰ σιγάρα, ἀπερ τοῖς προσέφερα· μὲν ἡρώτησαν δὲς δὲν θέλω νὰ συγγευματίσω. Εἰς τούτων εἶγε φονεύσει, ναμίσω, ἀστυνομικὸν κληπτήρα· δὲ τερεὸς ἐφόνευσε μετ' ἀκρας ἀταραξίας τὸν σύντροφόν του· δὲ τρίτος, προσβληθεὶς ὑπὸ τεσσάρων ἀνθρώπων, ἐφόνευσε τὸν ἔνα ἀμυνόμενος. Ὡρεῖαν ἡμίν τὴν χεῖρα ὅτε ἀνεγωροῦμεν καὶ εἶπον ὅτι εἶναι εὐχαριστημένοι ἐκ τῆς ἐν τῇ φυλακῇ διαίτης.

Τέλος ἐπεσκέφθημεν τὴν φυλακὴν τῶν γυναικῶν ἡς ἡ διάταξις ἡν ἀκριβῶς ὅπως

καὶ τῶν ἀνδρῶν. Πέντε νέας, κοσμίως, ἀλλὰ πενιχρῶς ἐνδεδυμέναι, ἵσταν καθειργμέναι· μία τούτων, ὡραία Ἀνδαλουσιανή, ἥτις ἐφαίνετο μόλις δεκαεννέα ἐτῶν, εἶχε πρὸ τῶν ποδῶν της βρέφος· κατηγορεῖτο δὲ ἐπὶ συνενοχῇ εἰς ζωικλοπὴν καὶ ἐπειδὴ, ὡς γυναῖα Ἰσπανή, φρνεῖτο νὰ προδώσῃ τοὺς συντρόφους της, ὅφειλε νὰ ὑποστῆ ποινὴν μεγάλην.

Κατὰ τὸν Ισπανικὸν νόμον ἡ μᾶλλον κατ' ἔθιμον, ζεχόντην ἐν τῇ χώρᾳ ταύτη περισσότερον τοῦ νόμου, μία μάτηρ δύναται νὰ ἔχῃ τὸ νεογνόν της παρ' αὐτῇ.

Αἱ πέντε αὗται γυναῖκες ἡσχολοῦντο εἰς τὸ φάρτειν. Οἱ ἄνδρες οὐδὲν ἀπολύττως ἐπραττον, ἐκτὸς τεσσάρων ἡ πέντε ἀναγνωσικόντων ἐφημερίδα μετάμαντον καὶ ἄλλων τινῶν πλεκόντων περιπόδια.

Μίx τῶν γυναικῶν ἐπλεκε γονατόδεσμον, εἶδος πολυτελείας ωφελίμου ἐν Ἰσπανίᾳ, ὅπου ἡ μάχαιρα, ὅταν φέρῃ αὐτὴν γυνὴ, τίθεται πάντοτε εἰς τὸν γονατόδεσμον. Ὁ μέτος δὲ ὅρος τῆς ἡλικίας τῶν περιπλακισμένων ἀνδρῶν ἦν μεταξὺ 21 καὶ 31 ἐτῶν· οἱ πλεῖστοι δὲ ἐκρατήθησαν διὰ κλοπὰς καὶ μαχαιρώματα, 4 δι' ἀπαγωγὴν, 15 διὰ δημόσια σκάνδαλα καὶ ἄλλοι τέσσαρι διὰ μέθην.

Παραθέτομεν ἐνταῦθα τινὰ τῶν περιεργοτέρων ἡθῶν τῶν ἐπικρατούντων ἐν ταῖς φυλακαῖς ταύταις.

Ἐὰν ἡνίοχος ἰδιώτου φυλακισθῇ διὰ πταῖσμα, μέθην, λ. χ., καὶ ὁ κύριός του ἐχῃ ἀνάγκην νὰ μεταβῇ μετὰ τῆς οἰκογενείας του εἰς τὴν ἔξοχὴν, ἐπετρέπεται τῷ ἀμπελιάτῃ νὰ ἔξελθῃ τὴν ἡμέραν· ἀλλ' ὁ κύριός του εἶναι ὑπεύθυνος διὰ τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ ἡνιόχου.

Τὴν μεγάλην Πέμπτην καὶ τὴν μεγάλην Παρασκευὴν τίθεται ἐν τῇ ὁδῷ, ὑπὸ τὰ παράθυρα τῆς φυλακῆς, τράπεζα, οἱ δὲ διαβάται καταθέτουσι τὸ τῆς προαιρέσεως αὐτῶν καὶ τὰ χρήματα διανέμονται μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου ἐξίσου εἰς ὅλους τοὺς περιπλακισμένους.

Εἰς τινὰ μέρη σὶ ζωιέμποροι τελοῦσι φό-

ρον τινὰ, δοτοῦ; διὰ τοὺς κρεοπώλες συνισταται εἰς τὸ νὰ δίδουσι τὰς κεφαλὰς τῶν φουνευομένων ζώων νὰ βρασθῶσιν ὑπὲρ τῶν περιπλακισμένων.

Παρετήρητα δτι ἐπὶ τῶν ἐκατὸν περιπλακισμένων μόνον δεκαοκτὼ Κένευρον ἀνάγνωσιν καὶ γραφήν. Τὰ ἔξοδα τῆς διατηρήσεως ἐκάστου ἀνέρχονται καθ' ἕκαστην εἰς 10 ἑκατοστὰ τοῦ φράγκου.

Ἐν ἐκάστη φυλακῇ ὑπάρχει δωμάτιον διὰ τὸν δῆμον. Ὁ εἰς θάνατον καταδικαζόμενος δὲν ἀπαγγονίζεται, δπως ἄλλοτε, ἀλλὰ στραγγαλίζεται διὰ μηχανῆς, συσταμένης εἰς λαχυρότατον σιδηροῦν κρίκον, προτιμούμενον εἰς τὸν λαιμὸν καὶ ἔχοντα δπίσω ἔλικα, οὐδὲν δύναμις τῆς συρπιέσεως είναι μεγίστη· μία στροφὴ συντρίβει τὴν σπονδυλικὴν στήλην καὶ ἐπιφέρει τὸν θάνατον ἐν ἀκαεί. Ὁ εἰς θάνατον καταδικασμένος δένεται δὲ ἀλύσεως, ἥτις περιβάλλεται τὸ σῶμά του, καὶ μεταφέρεται εἰς τὸν ναὸν, δπου μένει μίαν ἡμέραν προσευχόμενος· ἐπισκέπτεται δὲ αὐτὸν ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἴερεὺς, μεθ' ὃ μεταφέρεται εἰς τὸ μέρος δπου διέπρεξ τὸ κακούργημα καὶ ἔκει στραγγαλίζεται· συνοδεύεται δὲ ὑπὸ ἴερέως, συρπροσευχόμενου καὶ ἐκλιπαροῦντος νὰ ἔξομολογηθῇ καὶ εἴπῃ ὅλην τὴν ἀλήθειαν. Ὁ κατάδικος εἰς τὰς δεδεμένας γειτας κρατεῖ σταυρὸν· δμα δὲ ἀφιγγῶσιν εἰς τὸ μέρος τῆς καταδίκης, τίθεται εἰς ζυλίνην ἐδραν, μεθ' ὃ προσαρμόζουσι τὸν κρίκον εἰς τὸν λαιμὸν, δὲλιξ στρέψεται καὶ αὐθιωρεῖ δὲ αὐχὴν, συμπιεσθεῖς, μεταβάλλεται εἰς σάρκα ἐπιμήκη· ἡ γλῶσσα καὶ οἱ ὄφθαλμοι ἔξερχονται τῆς κεφαλῆς. Ἐν τούτοις σπανίως ἐκδίδονται θανατικαὶ ἀποφάσεις, ἵνα οἱ φόνοι τάσσον συνεχεῖς εἰσιν ἐν Ἰσπανίᾳ.

Δίδομεν τέλος εἰς τὸ παρὸν σκιαγράφημα διὰ τῶν ἐπομένων δύο ἴστοριῶν, ὡν ἡ μὲν ἡτο εἰς τὰ στόματα ὅλων πρὸ τεσσαράκοντα ἐτῶν, ἢ δὲ εἶναι πρόσφατος.

Πρὸ τεσσαράκοντα ἐτῶν ἀπήγαγον ἐν Σεβίλλῃ εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης κακούργων τινα, οὐ προηγεῖτο ἴερεὺς, συνιετῶν

τὴν φυγὴν τοῦ φονέως εἰς τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ. Ὁ κατάδικος ἐκράτει εἰς χεῖρας σταυρὸν γαληκοῦν, ὃς δὲ ἐπλησίασαν εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης εἶπε τῷ θερετὶ :

«Ἐχω νὰ ἔξομολογηθῶ ἀκόμη.»

Ὁ θερεὺς ἐστράφη καὶ θεὶς ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ καταδίκου τὰ ἄμφια του ἐπλησίασε τὸ οὖς εἰς τὰ χεῖλη τοῦ δολοφόνου, διστις, ἐγείρας εὐθὺς τὸν σταυρὸν, κατέφερε πληγὴν, ἥτις διέρρηξε τὴν κεφαλὴν τοῦ ἀθώου ἔξομολογητοῦ. Τὸ τέρας διὰ τοῦ φρεκτοῦ τούτου μέσου ἐκέρδησε μίαν ημέραν ἀναβολῆς, εἰπὼν *Kai μία ημέρα εἴραι ζωή.*

Ἡ ἄλλη ἴστορία εἶναι ἡ ξεκίνηση :

Πτό τινων ημερῶν ἐν τινὶ πόλει τῆς Καταλωνίας δύο σύνθρωποι ἤχθησαν εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης· εἶχον φονεύσει πιθανῶς φύλακα ἢ ἀστυνομικὸν κλητῆρα, ἔγκλημα τιμωρούμενον καὶ νῦν ἔτι ἐν Ἱσπανίᾳ διὰ Θανάτου. Ὁ δῆμος εἶχεν ἡδη στραγγαλίσει τὸν ἕνα καὶ ἡτοιμάζετο νὰ προσαρμόσῃ τὸν κρίκον εἰς τὸν λαιμὸν τοῦ ἄλλου· ἀλλ' ἐνῷ ἐδοκίμαζε τὸν ἔλικα παρετήρησεν ὃτι ἔνεκεν κυριώσεως τοῦ λαιμοῦ τὸ δργανον δὲν ἔνθεγε. Ὁ κατάδικος ἐπὶ τρία λεπτὰ ὑπέστη φρικτὴν ἀγωνίαν, καὶ δρως ἡ μηχανὴ δὲν ἔνθργει καὶ ἐδένεσε νὰ σταλῇ πάλιν εἰς τὴν φυλακὴν. Ἐζητήθησαν τηλεγραφικῶς δύο γένοις ἐκ Μαδρίτης, ὃ δὲ φιλάνθρωπος βασιλεὺς Ἀλφόνσος ἐτηλεγράφησεν δτι ἀπονέμει χάριν.

(Μετάφρασις).

O. Γ. I.

ΜΟΥΣΕΙΟΝ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ.

Ἐπιγραφαὶ ἀνευρεθεῖσαι παρὰ τὴν ἀρχαῖαν Μητρόπολιν.

~~~~~

Ἐπὶ τεμαχίου μαρμάρου, πλ. 0,56, πάχ. 0,14, σωζομένου ὅψ. 0,22, ἐκτισμένου ἐπὶ τῆς ἐν Γενίκοι ταύτης τοῦ Ἀθανάση Τσομπάνη.

· · · · ·
εἰ δέ τις θελήσει πωλήσαι, δώσει τῇ Μητρόπολειτῶν βούλῃ Χ φ'. Ζωσιν.

Σημ. Γενίκοι, χωρίον διθωμανικὸν ἐκ 45 καλυβῶν, μίαν ὕραν ἀπέχον δυτικῶς τοῦ Τουρμπαλίου.

Τὸ μάρμαρον κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ ἰδιοκτήτου ἐξεγώσθη ὅπ' αὐτοῦ τοῦ ἰδίου πρὸ τινων ἐτῶν ἐκ τῶν παρὰ τὸ Γενίκοι προπόδων τοῦ λόφου, ἐφ' οὗ ἡ Ἀκρόπολις τῆς Μητροπόλεως, εἰς δὲ μέρος ὑπάρχουν πόντες-ἴζης ἐλαιοβονδρα.

Τὰ 4 τῆς ἐπιγραφῆς Σ εἶναι κεχαραγμένα ἀντιστρόφως, οὕτω 3.

Ἐπὶ τεμαχίου μαρμάρου, ὅψ. 0,28 σωζομένου πλ. 0,22, ἐντετοιχισμένου ἐπὶ τῆς αὐτῆς ταύτης.

· · · · · Οὐήρω
· · · · ενου
· · · · ανου
· · · · ω τῷ ἀ-
· · · · τέκνων
· · · · εγγόνων.